

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

1. LIČNI PODACI	
	a. IME I PREZIME ADELA RAMOVIĆ
	d. E-MAIL ADRESA adela.ramovic@uwcmostar.ba aramovic95@gmail.com
	e. ZVANJE BA Psihologije, BA Likovne UmjetnosN IBDP Nastavnik Psihologije
2. RADNO MJESTO	
a. Naziv ustanove:	Koledž Ujedinjenog Svijeta u Mostaru, United World College Mostar
b. Adresa:	Španski Trg 1, Mostar, 88000 Bosna i Hercegovina
c. Telefon:	+387 36 320 601
d. Posao koji obavljate:	IB DP Nastavnik Psihologije
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	3. i 4. razred srednje škole po IB Diploma Programu
f. Godine staža:	2
3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA	

**FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE
NASTAVNIKE/CE 2020.**

Adolescencija je važna razvojna faza karakteristična po brojnim promjenama u području fizičkog, emocionalnog, kognitivnog razvoja kao i promjenama vezanim uz identitet te ličnost mladih osoba. Mnogo mladih osoba ima poteškoće u poslovanju akademskog i socijalnog uspjeha tokom svog srednjoškolskog obrazovanja. Srednjoškolsko obrazovanje bi trebalo biti dostupno i kvalitetno za sve učenike, ali smo svjesni da ovo nije trenutačna situacija u mnogim srednjoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini. Uz sve ovo, samo postojanje savjetnika ili psihologa u srednjim školama često je tabo ili je stranac u društvu. Nije bilo tako davno kada sam ja sjedila u klupama u srednjoj školi i slušala svoje drugare koji ismijavaju jedne druge na račun mentalnog zdravlja. Tada sam shvatala da je našim srednjoškolskim ustanovama potrebna promjena i reforma edukacione filozofije i edukacionih uvjerenja.

Moje pedagoško uvjerenje je da bi svi nastavnici u srednjim školama prvenstveno trebali biti mentori ili savjetnici koji će voditi učenike kroz ovaj jako važan period sazrijevanja i razvoja identiteta. Kada učenici imaju nekoga na koga se mogu osloniti, tada nastavnici mogu ovaj proces socio-emocionalnog razvoja učiniti puno lakšim i prijatnijim. Jedan od preduslova za ostvarivanje ovakvog pristupa je da se obezbijedi edukacija nastavnog kadra na temu Mentalnog zdravlja, te na njihovom osvještavanju o važnosti istog. Svojim akademnim učešćem u edukaciji mladih ljudi iz Bosne i Hercegovine i cijelog svijeta, na Koledžu Ujedinjenog Svilja, želim doprinjeti razvoju sigurnih i ravnopravnih zajednica u kojem mladi ljudi imaju pravo na izbor i slobodu izražavanja i u kojima im se nudi mogućnost za individualni razvoj ličnosti. Također smatram važnim - te sam stoga i posvećena - razvoju društva koje osigurava cjeloživotno učenje i individualni rast svake osobe bez obzira na njihovu dob, seksualni identitet, rasu i nacionalnost.

Kada sam bila učenik na Koledžu u Mostaru, prihvatala sam filozofiju obrazovanja pokreta Koledža Ujedinjenog Svilja koja kaže „obrazovanje je snaga koja ujedinjuje ljudi, nacije i kulture za mir i održivu budućnost.“ Kroz svoje godine univerziteta i radnog vremena pokušala sam prakticirati takvu filozofiju, a sada se nadam se da ću ohrabriti mlađu generaciju učenika u srednjim školama da isto to učine i oni sami.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Projektna sedmica - Prekinimo činu
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Van-nastavna akademnost Prekinimo činu je višednevni edukacijski projekat sa ciljem promoviranja Mentalnog Zdravlja i smanjivanju strane o Mentalnom Zdravlju kod adolescenata/srednjoškolaca. Ova van-nastavna akademnost organizovana je od strane nastavnika Psihologije, a uz pomoć učenika i volontera je implementirana na Koledžu Ujedinjenog Svilja u Mostaru u Oktobru 2020 godine.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	KATEGORIJA 4 - PREDMETNI NASTAVNICI U SREDNJIM ŠKOLAMA – Inovacije u planiranju i realizaciji vannastavnih aktivnosti

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?*)

Briga o mentalnom zdravlju u zajednici nikada nije bila važnija nego sada. Svjetska Zdravstvena Organizacija definira mentalno zdravlje kao stanje blagostanja u kojem svaki pojedinac ostvaruje vlastiti potencijal, može se nositi sa normalnim životnim stresovima, može biti produžen te može doprinjeti svojoj zajednici. (Informativni list SZO. 220. Ženeva, Švicarska: SZO; 2001. Mentalno zdravlje: jačanje promocije mentalnog zdravlja. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs220/en/>)

Monovacija iza samog projekta je bila moja lična zabrinutost za stanje mentalnog zdravlja mladih ljudi u Bosni i Hercegovini, kao i stranka vezana za mentalno zdravlje - zbog čega sam odlučila kreirati projekt koji će upravo biti usmjerjen na samostalno učenje vještina, resursa, refleksiju te primjenjivanje naučenog u svakodnevnom životu a sa ciljem poboljšanja kvalitete života. Moram istaknuti da je još jedno važno polazište ovog projekta i van-nastavne jedinice bila i trenutačna situacija u svijetu. Pandemija COVID-19 učinila je naš svijet mračnim, spusnila zavjese na naša prijateljstva, porodice, naša putovanja, naše obrazovanje i svijet koji smo poznavali. Međutim, to nam je također dalo priliku da usporimo i vrati se par koraka unatrag, te da se osvrnemo na naš život, ciljeve, očekivanja, na ono što smatramo važnim u našem životu.

U praksi naše obrazovne institucije, kao važan dio programa, svake godine učenici organiziraju ili pomažu pri realizaciji kreativnih ili socijalnih van-nastavnih aktivnosti u zajednici i regiji u svrhu promicanja učenja i sticanja novih iskustava. Stoga sam ove godine odlučila kreirati i organizirati akтивnost koja bi kroz sedmicu dana učila srednjoškolce o važnosti mentalnog zdravlja, te bi im omogućila ne samo da razviju lične resurse, već i da prenesu stečeno znanje na svoje vršnjake.

Naša van-nastavna aktivnost je sprovela kampanju o značaju mentalnog zdravlja za vrijeme adolescencije. Obrazloženje našeg prijedloga temelji se na dvije istraživačke studije o promoviranju mentalnog zdravlja u školama.

Istraživanje naučnika Adelman i Taylor (2006) predložilo je da se u obrazovnim institucijama i javnom zdravstvu vodi redovna promocija i edukacijama na teme faktora rizika, zaštite faktora, i promociji socijalnog i emocionalnog razvoja i zdravog načina života. Istraživači su predložili da je promocija zdravog psihosocijalnog razvoja važna za prevenciju psihosocijalnih i mentalnih zdravstvenih problema kod mladih ljudi. Adelman i Taylor (2006) kažu da se promocija i intervencije trebaju fokusirati ne samo na jačanje pojedinca, već i na poboljšanje uslova za njegov kvalitet života u školi, kod kuće i u socijalnom okruženju. Promocija i učenje o mentalnom zdravlju u školama pružaju mogućnosti za lični razvoj i osnaživanje pojedinca u njegovom svakodnevnom okruženju. (Adelman, H. S., & Taylor, L. (2006). Mental health in schools and public health. Public health reports (Washington, D.C.: 1974), 121(3), 294–298. <https://doi.org/10.1177/003335490612100312>)

Puolakka i dr. (2014) predložili su da je promocija mentalnog zdravlja važna za poboljšanje sposobnosti pojedinca da osjeća empatiju i poboljša njihovu sposobnost da pomognu drugim članovima svoje zajednice sa problemima mentalnog zdravlja. Puolakka i dr. (2014) kažu da postoje istraživački dokazi o tome kako promocija mentalnog zdravlja u školama ima pozitivne efekte na dobnu skupinu. (Puolakka, K., Konu, A., Kiikkala, I., & Paavilainen, E. (2014). Mental Health Promotion in School: Schoolchildren's and Families' Viewpoint. Nursing research and practice, 2014, 395286. <https://doi.org/10.1155/2014/395286>)

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

CILJ I ŽELJENI ISHODI (sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli pos<c>ći)

Pored obilježavanja Svjetskog dana Mentalnog Zdravlja (10. oktobar), kratkoročni ciljevi projekta su bili usmjereni na:

- smanjivanje sNgme vezane za mentalno zdravlje;
- promoviranje mentalnog zdravlja kao i
- razvijanje resursa, vješNna kod učenika koje mogu biN korisne za njihov socio-emocionalni razvoj a što je usko vezano uz kvalitet života te samo mentalno zdravlje.

Dugoročni cilj projekta jeste razvijanje socio-emocionalnog programa koji će imaN za cilj jačanje otpornosN učenika, što će se posNći kroz konNnuiran rad na razvoju njihovih resursa, vješNna neophodnih za normalno i zdravo socio-emocionalno funkcioniranje i razvoj.

KonNnuiran rad podrazumijeva program koji će uključivaN akNvnosN na mjesečnom nivou a u koje će biN uključeni i sami učenici sa svojim idejama i prijedlozima.

Vjerujem da sa konNnuiranim izlaganjem učenika ovim temama će se u isto vrijeme radiN na normaliziranju razgovora, iskustava, izazova koji su neizbjježni u njihovoj razvojnoj fazi - adolescencije.

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.)

Van-nastavna akNvnost, **Prekinimo ^šinu**, sa fokusom na podizanje svijesN o važnosN mentalnog zdravlja u našoj obrazovnoj ustanovi.

Nekoliko dana prije samog projekta sastali smo se kao Nm kojem se pridružilo 14 učenika i razgovarali smo o ideji projekta i organizaciji finalnog dana. Svi učenici su bili obaviješteni o cilju ove akNvnosN i planovima za narednih 6 dana.

Dnevne akNvnosN su bile ovako organizirane (9:30h jutarnji sastanak, 13-14h ručak, 16:30h poslije podnevni sastanak)

Prvi dan - prvi sastanak sa svim učenicima, pregled sedmice, izlaganje pojedinačnih ideja,

istraživanja mentalnog zdravlja i važnosN mentalnog zdravlja kod mladih osoba (nastavnik donese svoje radne materijale za učenje o mentalnom zdravlju i temama "Mentalno Zdravlje u Adolescenciji" "Vršnjačko nasilje" "Razumijevanje Depresivnih i Anksioznih Stanja" itd.) svi materijali su pripremljeni uz pomoć informacija sa educare.com. Tokom prvog dana, naša kolegica, školska psihologinja je posjeNla našu akNvnost i dala podršku učenicima pri istraživanju, te je razgovarala o tome kako da se ova akNvnost prilagodi potrebama naše zajednice.

Drugi dan - istraživanje u 3 pojedinačne grupe podijeljene po temama "Mentalno zdravlje", "Methode i tehnike suočavanja sa stresom", "Vršnjačko nasilje i kako se zašNNN"; poslijepodne učenici počinju sa izradom radionica na teme njihovih grupa. Svaka radionica je planirana da traje 30-40min, sa 2-3 učenika za izlaganje radionice. Radionice će se korisNN u svrhu vršnjačke edukacije u našoj insNtuciji u ovoj školskoj godini.

Treći dan - nastavak rada u grupama. Poslijepodne su učenici imali za zadatku da počnu istraživaN ideje za postere koje bi korisNli za promociju Mentalnog zdravlja u našoj ustanovi.

Četvr^ dan - Jutarnje akNvnosN uključile su prezentacije urađenih radionica - nakon koje su supervizor i ostali učesnici dali svoje komentare i povratnu informaciju na urađenu radionicu (svaka grupa je imala 30 minuta za prezentaciju i 10 minuta za komentare). Poslige-podnevne akNvnosN uključivale su izradu postera i letaka koji su izloženi u učeničkim rezidencijama i školskim zgradama.

Peta dan - planiranje i organizacija finalnog dana 10.10. Svjetski Dan Mentalnog Zdravlja. Izrada dva velika plakata "UZMI ŠTA TI JE POTREBNO" (hamer papir, 5 - A4 koverN, te je svaki učenik napisao individualne moNvacione poruke koje smo stavili u koverte i koje su, za vrijeme "Dana Mentalnog Zdravlja" svi učenici mogli uzeN sebi)

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

ZAVRŠNI DAN - Proslava Dana Mentalnog Zdravlja 10. oktobra u dvorištu školske zgrade i u učionicama školske zgrade, uz praćenje svih mjera zašNte i sigurnosN proNv COVID-19. Svi učesnici su nosili maske i rukavice, a pri ulazu im se mjerila temperatura.

- 10 min prezentacija u dvije učionice o važnosN mentalnog zdravlja u našoj zajednici •
30 min obilazak učionica "URADI SAM"

Učionica 3. URADI SAM - ukrasi Gel za dezinfekciju ili ukrasi svoju bocu za vodu Učionica 4. Bojanka i Poezija - opusN se uz crtanje i bojenje ili pisanje poezije, te pravljenje "Black-out" poezije

Učionica 5. URADI SAM - ukrasi masku ili cekker (mi smo obezbijedili maske i cekere, te tekSNI markere u raznim bojama)

Učionica 6. URADI SAM - napravi anN-stress lopNcu

Balkon URADI SAM - napravi svoj slatki pakeNć (mi smo obezbijedili individualno upakovane slatkije i čokoladice, te male PVC vrećice i mašnice u raznim bojama)

Učionica 7. Muzika i ples - opusN se uz dobru muziku i osjećaj se slobodno da plešeš

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (*Koje ste rezultate pos<gli? Kako to znate i čime možete potkrijepi<?*)

Pet dana učenja i vrijednog rada rezulNrale su u izrađivanju 3 radionice na teme mentalnog zdravlja • “Mentalno zdravlje”

- “Methode i tehnike suočanja sa stresom”
- “Vršnjačko nasilje i kako se zašNNN”.

Ove tri radionice su se prezenNrale učenicima 3. i 4. godine u učeničkim rezidencijama. • Jedna prezentacija je napravljena i implemenNra specijalno za promociju mentalnog zdravlja za vrijeme Dana Mentalnog Zdravlja.

- 20 postera je napravljeno za potrebe studenata i postavljeno je na zidove školskih zgrada, a u planu je distribucija postera u učeničke rezidencije.
- Dana 15. 11. studenN su organizirali ZOOM radionicu na temu Mentalnog Zdravlja i suočavanja sa stresom za vrijeme COVID-19 pandemije.
- Za vrijeme finalnog dana preko 80 studenata je posjeNlo prezentacije i URADI SAM akNvnosN.

Tokom ove sedmice van-nastavnih akNvnosN napravljena je osnova programa koji ce biN proslijeđen narednim generacijama učenika na daljne razvijanje i upotrebu u svrhu edukacijskih radionica. Sve radionice, resursi, materijali, posteri i slično su postavljeni u zajedniči folder i podijeljeni sa učenicima koji su ove godine pomogli u razvijaju i održavanju ove akNvnosN.

- U narednom periodu planiramo da će poseban Nm učenika na čelu sa supervizorom radiN na daljem razvijanju programa za osvještavanje mlađih o važnosN mentalnog zdravlja. • Video koji sumira finalni dan možete pronaći na ovom linku - <https://drive.google.com/drive/folders/1im1XB Ub7l8COEf-SQFEfQQirXmPU-W?usp=sharing>

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2020.

Dodatni komentari i suges^je drugim nastavnicima koji bi željeli implemen^ra^ vašu ideju

Za sve nastavnike koji bi željeli implemenNraN ovu ideju predlažem da uključe od 10-15 učenika koji bi bili voljni radiN na ovakvom projektu i akNvnosN i koji bi voljeli nastaviN radiN u struci Psihologije ili Medicine.

Isto tako predlažem da aplicirate na fondove koji bi vam omogućili sponzorstvo ili novac za materijale i slatkije.

Na kraju, predlažem da razmislite o implemenNranju ovakve van-nastavne jedinice Njekom cijele akademске godine i da ova van-nastavna jedinica bude otvorena za sve srednjoškolce i osnovce.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj fotografija koje šaljete u prilozima je 20, a broj videozapisa je 2.

- Video koji sumira finalni dan možete pronaći na ovom linku - <https://drive.google.com/drive/folders/1im1XBUB7L8COEfs-SQFEfQQirXmPU-W?usp=sharing>

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom našoj Milici Skokić, na e-mail adresu milica@coi-stepbystep.ba.

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovaNvne nastavnike/ce, obraNte se Nedimu Krajišniku koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese nedim@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate: Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

